ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΕΣ

ΤΟΥ κ. ΗΛ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

("Οταν ἐβασίλευε τὸ μονόλεφτο καὶ τὸ δίλεφτο)

ΟΝΟΝ ὅσοι εἶνε κάτω περασμένης ἡλικίας, δηλαδὴ ὅσοι ἔχουν περάσει τουλάχιστο τὰ πενήντα χρόνια τους, θὰ μπορέσουνε νὰ ξαναζωντανέψουνε στὴ θύμησή τους, ἂν τὰ ἔχουν ξεχάσει, τὰ ὅσα θὰ εἰπῶ παρακάτω. Οἱ νεώτεροι δὲν τὰ ἔζησαν, δὲν τὰ ξέρουν κι' ἔτσι ἴσως καὶ νὰ μὴ τοὺς δώσουνε καμιὰ σημασία.

Εἶνε κάποια καθέκαστα τῆς παλιότερης ζωῆς, οἰκονομολογικοῦ χαραχτῆρα ἢ πιὸ σωστὰ νομισματικοῦ, ποὺ σήμερα ἡ θύμησή τους μπορεῖ νὰ φέρη τὸ χαμόγελο στὸ στόμα, μὰ μπορεῖ νὰ γεννήση καὶ πολὺ μελαγχολικοὺς στοχασμούς.

Θέλω νὰ εἰπῶ γιὰ τὰ νομίσματα ποὺ πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια κυκλοφορούσαν περισσότερο στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων καὶ χρησιμεύανε γιὰ βάση στὶς καθημερινὲς συναλλαγές τους.

Εἴχανε λοιπὸν τότες οἱ Ἕλληνες τὰ μ ο ν ό λ ε π τ α, βάση τοῦ μεταλλικοῦ δεκαδικοῦ συστήματος, ὅπως λέν οἱ οἰκονομολόγοι, τ ὰ δ ί λ ε π τ α, τὰ π ε ν τ ά λ ε π τ α, ἢ τὴν πεντάρα καὶ τὰ δ ε κ ά λ ε π τ α ἢ τὴ δεκάρα. Οἱ πεντάρες κ' οἱ δεκάρες ἤταν ἢ τοῦ «Ὄθωνος», αὐτὲς δηλαδή, ποὺ εἴχανε στὴ μιὰ ὄψη τους τὴν εἰκόνα τοῦ πρώτου βασιλιᾶ τῆς Ἑλλάδας, ἢ τοῦ Γεωργίου. Τὶς πρῶτες τὶς ἔλεγαν καὶ π α λ ι έ ς καὶ τὶς δεύτερες ν έ ε ς. Τὶς πεντάρες καὶ τὶς δεκάρες τὶς ἔλεγαν ἀκόμη καὶ γ α ζ έ τ ε ς ἢ μπακίρες. Οἱ δεκάρες ὅμως εἴχανε καὶ μιὰ τρίτη ὀνομασία σὲ γλῶσσα κάπως ἀργό· τὶς ἔλεγαν καὶ ζ ο λ ό τ ε ς. Τὸ γιατί, δὲ στάθηκε ποτὲ δυνατὸ νὰ τὸ μάθουμε.

Ὕστερ' ἀπὸ τὰ χάλκινα νομίσματα ἤταν τὰ ἀσημένια. Δηλαδὴ τὸ ε ἰ κ ο σ ι π ε ν τ α ρ ά κ ι, ποὺ ἰσοδυναμοῦσε μὲ εἴκοσι πέντε μονόλεπτα, τὸ π ε ν η ν τ α ρ ά κ ι μὲ πενήντα, ἡ δραχμὴ ἢ φ ρ ά γ κ ο μὲ ἑκατό, τὸ δ ί φ ρ α γ κ ο καὶ τὸ π ε ν τ ό φ ρ α γ κ ο μὲ πεντακόσια. Κοντὰ σ' ἀσημένια ἤτανε καὶ τὰ χρυσᾶ· τὸ ε ἰ κ ο σ ό φ ρ α γ κ ο, τὸ δ ε κ ά φ ρ α γ κ ο καὶ τὸ π ε ν τ ό φ ρ α γ κ ο, δηλαδὴ τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ εἰκοσάφραγκου.

Ἐξὸν ὅμως ἀπὸ τὰ μετάλλινα νομίσματα ἤταν καὶ τὰ χάρτινα· δηλαδὴ τὸ τάλληρο ἢ πεντόφραγκο, τὸ εἰκοσιπεντάρικο (δηλ. 25 δραχμὲς) καὶ τὸ ἑκατοστάρικο (100 δραχμές). Ἦταν καὶ πεντακοσάρικα μὰ ποὺ καὶ ποὺ νὰ τὸ ἰδῆ κανένας πλούσιος στὰ χέρια του. Τὸ χ ι λ ι ά ρ ι κ ο ἤταν πράγμα ἄγνωστο ἀκόμη. Τέτια χάρτινα νομίσματα ἔχουμε βέβαια καὶ σήμερα, ἐξὸν ἀπὸ τὰ τάλληρα καὶ τὰ εἰκοσιπεντάρικα, ἂν καὶ τὰ τελευταῖα τοῦτα παρουσιάζονται ἀκόμη ποὺ καὶ ποῦ. Μὰ ἐκεῖνα τὰ παλιὰ γνώρισαν καὶ κάποια δάξα, ποὺ δὲν πιστεύω νὰ τὴν ξαναγνωρίσουν ποτὲ τὰ ἑλληνικὰ χάρτινα νομίσματα. Ἦταν μιὰ ἐποχή, πρὶν ἀπὸ τὰ 1888, ποὺ τὸ χάρτινο πεντόδραχμο εἶχε πραγματικὴ ἀξία πέντε δραχμὲς κ' ἑξήντα λεπτὰ καὶ γιὰ τοῦτο τὸ λέγαμε ἕνα τῶν «πέντε κ' ἑξήντα». Τὸ εἰκοσιπεντάρικο ἤταν ε ἰ κ ο σ ι ο χ τ ά ρ ι κ ο (δηλ. ἄξιζε 28 δραχμὲς) καὶ τὸ ἑκατοστάρικο λεγότανε ἕνα τῶν ἑ κ α τ ο δ ώ δ ε κ α (δηλ. εἶχε ἀξία 112 δραχμῶν).

Κοντὰ στὰ χάρτινα νομίσματα εἶχαν ὑπερτίμηση καὶ οἱ ν έ ε ς δεκάρες, δηλαδὴ τοῦ Γεωργίου. Μιὰ ν έ α ἰσοδυναμοῦσε μὲ ἕντεκα λεπτὰ κ' ἔτσι γιὰ νὰ πληρώση κανεὶς σωστὰ μιὰ δραχμὴ ἔπρεπε νὰ δώση ἐννιὰ ν έ ε ς καὶ ἕνα μονόλεπτο.

Πρέπει νὰ προσθέσω ἀκόμη, ὅτι ἀνάμεσα στὰ χάλκινα νομίσματα ἤταν καὶ τὸ ὀ β ο λ ά κ ι, δηλαδὴ τὸ τ ρ ί λ ε π τ ο, ἡ τριάρα. Αὐτὸ ἤτανε νόμισμα, ποὺ κυκλοφοροῦσε στὰ Ἑφτάννησα πρὶν ἀπὸ τὴν Ἕνωσή τους μὲ τὴν Ἑλλάδα. Κι' ὅταν ἔγινεν ἡ Ἕνωση γιὰ νὰ μὴ χάση ὁ φτωχόκοσμος πιὸ πολὺ τὰ λεφτά του, ἐπειδὴ τὰ ὀ β ο λ ά κ ι α κυκλοφορούσαν πολύ, ἐγίνανε δεχτὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα.

Στὰ 1888 τὰ πράγματα ἀλλάζουν κάπως. Παρουσιάζονται ἀνάμεσα στὰ μικρὰ μετάλλινα νομίσματα καὶ χάρτινα. Πρῶτα-πρῶτα τὰ δίδραχμα. Ὁ κόσμος τὰ δέχεται μὲ κάποια δυσπιστία. Μὰ ἐπειδὴ ἀρχίζοινε νὰ χάνουνται ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τὰ ἀσημένια θέλει καὶ δὲ θέλει τὰ καλοδέχεται καὶ τὰ συνηθίζει. Λίγο ὕστερ' ἀπὸ τὰ δίδραχμα παρουσιάζονται καὶ τὰ μ ο ν ό δ ρ α χ μ α. Ὁ λαὸς ἀμέσως τοὺς δίνει τὴν ὀνομασία, ποὺ τοὺς ταιριαζε· τὰ λέει λ ι μ ο κ ο ν τ ό ρ ο υ ς. Εἶνε ἡ λέξη αὐτὴ παρμένη ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ λεξιλόγιο τῶν νεώτερων Ἑλλήνων. Λιμοκοντόρους ἔλεγαν τοὺς κομψευόμενους ἐκείνους νέους, ποὺ φορούσαν πολὺ ψηλὸ κολλάρο, λαιμοδέτη καλοδεμένο, γυαλισμένα παπούτσια. Μὰ ἡ ἄλλη ἐνδυμασία τους ἔδειχνε κάποια φτώχεια ποὺ κυριαρχοῦσε καὶ στὴν τσέπη τους. Ὥς ποὺ κατάντησε τὸ λ ι μ ο κ ο ν τ ό ρ ο ς νὰ σημαίνη φτώχεια καὶ πεῖνα. Κ' ἔτσι βγῆκε καὶ τὸ δίστιχο ποὺ τραγουδιόταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα:

Λιμοκοντόρος πέρασε καὶ βρῆκε μιὰ δεκάρα
Κι' ἀπὸ τὴν πεῖνα τὴν πολλὴ τὴν πῆρε κουραμάνα.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ μένουν παραπονεμένοι οἱ νέοι ἀπὸ τὸ ἐπίθετό τους, ὁ λαὸς δὲν ἄργησε νὰ τὸ καλλήση καὶ στὰ θηλυκά, ποὺ προσπαθοῦσανε μὲ τὴν ἐξωτερικὴ παράστασή τους νὰ κρύψουν τὴν πραγματικὴ φτώχεια τους. Κ' ἔτσι τὰ εἶπε κι' αὐτὰ λ ι μ ο κ ο ν τ ο ρ ί ν ε ς.

Οἱ λιμοκοντόροι, τὰ μονόδραχμα νομίσματα δηλαδή, κράτησαν ἀρκετὰ χρόνια. Τὰ θυμοῦνται βέβαια καὶ οἱ νεώτεροι καλά. Γνώρισαν ὅλη τὴ βρώμα τους καὶ τὴν κακομοιριά τους. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφταναν αὐτὰ γιὰ νὰ δείχνουν πόσο εἶχε ξεπέσει ἡ ἑλληνικὴ δραχμὴ βγήκανε λίγα χρόνια κατόπιν καὶ τὰ χάρτινα π ε ν η ν τ α ρ ά κ ι α. Ὅταν ἄρχισαν νὰ χάνουνται, ὄχι πιὰ τὰ ἀσημένια, ἀλλὰ οἱ μπακίρες ἀκόμη καὶ τὰ νικέλινα. Δὲν εἶνε καὶ πολλὰ χρόνια, ποὺ ἐξαφανίστηκαν ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τὰ χάρτινα δίδραχμα καὶ τὰ μονόδραχμα καὶ τὰ πενηνταράκια. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα, ποὺ ἤρθανε νὰ τὰ συντροφέψουν· τὰ νικέλινα πεντάλεπτα, δεκάλεπτα καὶ εἰκοσάλεπτα, καὶ νὰ τ' ἀντικαταστήσουν τὰ νομίσματα ἀπὸ ἀλουμίνιουμ.

Μὰ ἄς ξαναγυρίσουμε στὶς μ π α κ ί ρ ε ς, στὶς ν έ ε ς, στὰ ὀ β ο λ ά κ ι α, στὰ μ ο ν ό λ ε π τ α, στὶς δ ι ά ρ ε ς (τὰ δίλεπτα) καὶ στὰ π έ ν τ ε κ' έ ξ ή ν τ α καὶ στὰ ε ἰ κ ο σ ι ο χ τ ά ρ ι κ α κ' έ κ α τ ο σ τ ά ρ ι κ α. Ἦταν αὐτὰ νομίσματα γερά, ἀφοῦ ἡ χρυσῆ βάση, ὅπως λένε σήμερα, κυριαρχοῦσε μὲ ὅλη τὴ δόξα καὶ δύναμή της στὴν Ἑλλάδα, ὥς ποὺ ἤρθε σιγὰ-σιγὰ τὸ «δ υ σ τ υ χ ῶ ς ἐ π τ ω χ ε ύ σ α μ ε ν» τοῦ μακαρίτη Χωρ. Τρικούπη στὰ 1891 ἢ 92 —δὲ θυμᾶμαι καλὰ— καὶ τὰ ἀναποδογύρισε ὅλα. Τὰ π έ ν τ ε κ' έ ξ ή ν τ α ξαναγυρίσανε τότε στὴν προτητερκνὴ ἀξία τους, τὴν ὀνομαστικὴ μόνο, ὄχι καὶ τὴν πραγματική. Καὶ δὲ λέγαμε πιὰ μὲ θαυμασμό:

— Αὐτὸς ἔχει πολλὰ λεφτά· τὰ ἔχει ὅλο καὶ τῶν ἑκατοδώδεκα!

Μήτε θάμπωνε τὸ μυαλό μας καὶ γούρλωναν τὰ μάτια μας, σὰν πρῶτα, ὅταν ἀκούγαμε κανένα νὰ λέη:

— Ἔπῆρε μιὰ χούφτα δεκάρες!

Μιὰ χούφτα δεκάρες! Δηλαδὴ τότε μιὰ περιουσία ὁλάκερη. Μὰ καὶ τὰ μονόλεφτα δὲν ἤτανε λιγώτερο σὲ τιμή. Μ' ἕνα μονόλεφτο τότε, πρὶν ἀπὸ τὰ 1892 μποροῦσε νὰ πάρη κανεὶς κάτι. Ἐπὶ τέλους τὸ ἔδινε σ' ἕνα ζητιάνο κ' ἔπαιρνε χίλιες εὐχὲς καὶ συχώρια. Καὶ δὲ μπορῶ νὰ ξεχάσω ποτέ μου τί μεγάλος καϋγᾶς κόντεψε νὰ γίνη σὲ μιὰ ταβέρνα τῆς γειτονιᾶς μου γιὰ ἕνα μονόλεφτο. Κάποιος ἐπῆγε νὰ πιῆ κρασὶ κ' εἶπε στὸν ταβερνιάρη:

— Δόσε μου ἕνα κατοσταράκι.

Ὁ ταβερνιάρης τὸ ἔδωκε κι' ὁ πελάτης τὸ ἔπιε. Ὕστερα ἔβγαλε νὰ πληρώση. Τὸ κατοστάρι ἔκανε ἕξη λεπτά. Εἶχε τότε φτηνὰ καὶ τὸ κρασί. Ὁ πελάτης ἔδωκε μιὰ πεντάρα.

— Ἄλλο ἕνα λεφτό! τοῦ λέει ὁ ταβερνιάρης· ἔχει ἕξη τὰ ἑκατό.

— Δὲν ἔχω ἄλλο λεφτό, Μιὰ πεντάρα μόνο ἔχω, τοῦ ἀποκρίνεται ὁ πελάτης.

— Τότε ἔπρεπε νὰ εἰπῆς νὰ σοῦ βάλω ἕνα κρασὶ κι' ἄχι ἕνα κατοσταράκι. Θὰ δώσης τὸ λεφτὸ καὶ θὰ πηδήσης.

— Μὰ ἀφοῦ δὲν ἔχω; ξαναπάντησε ὁ πελάτης, θυμίζοντας χωρὶς νὰ θέλη τὸ περίφημο τοῦ Λουκιανοῦ «πῶς οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος».

Ἀπὸ λόγο σὲ λόγο ταβερνιάρης καὶ πελάτης ἀρχίσανε νὰ βρίζοινται κ' ἤταν ἕτοιμοι νὰ πιαστοῦνε στὰ χέρια. Ἀπὸ ὅσους ἤτανε στὴν ταβέρνα ἄλλοι πήρανε τὸ μέρος τοῦ ταβερνιάρη κι' ἄλλοι τοῦ πελάτη, καὶ κατηγορούσανε τὸν ταβερνιάρη, ὅτι ἔκανε σὰν Ἑβραῖος γιὰ ἕνα μονόλεφτο. Τὰ πράγματα εἶχαν ἀγριέψει πολύ, ὥς ποὺ τέλος βρέθηκε κάποιος χουβαρντᾶς καὶ μὲ ἕνα μεγαλόπρεπο κίνημα ἔδωκε στὸν πελάτη ἕνα μονόλεπτο γιὰ νὰ πληρώση τὸν ταβερνιάρη. Κ' ἔτσι τὰ πράγματα κανονίστηκαν.

Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ μοῦ θυμίζει ἐπίσης κάτι ποὺ διάβασα παραπολὺ ἀργότερα στὴν ἐφημερίδα «Αἰὼν» τοῦ 1857. Κάποιος ποὺ ὑπογράφεται μὲ τὸ γράμμα Κ ἔγραφε στὸν «Αἰῶνα»:

***«Ἡ ἔλλειψις τῶν μονολέπτων καὶ διλέπτων κατέστη ἐπαισθητὴ εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Πρωτευούσης καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἀρτοπώλας, οἵτινες ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάζονται νὰ πωλῶσι τὸν ἄρτον τῆς μὲν πρώτης ποιότητος λεπτ. 50 τῆς δὲ δευτέρας 45, ἐνῷ ἡ διὰ τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως προσδιορισθεῖσα τιμὴ αὐτοῦ εἶνε 52 καὶ 60)οο. Τοῦτο δὲ πράττουσιν οἱ εἰρημένοι**

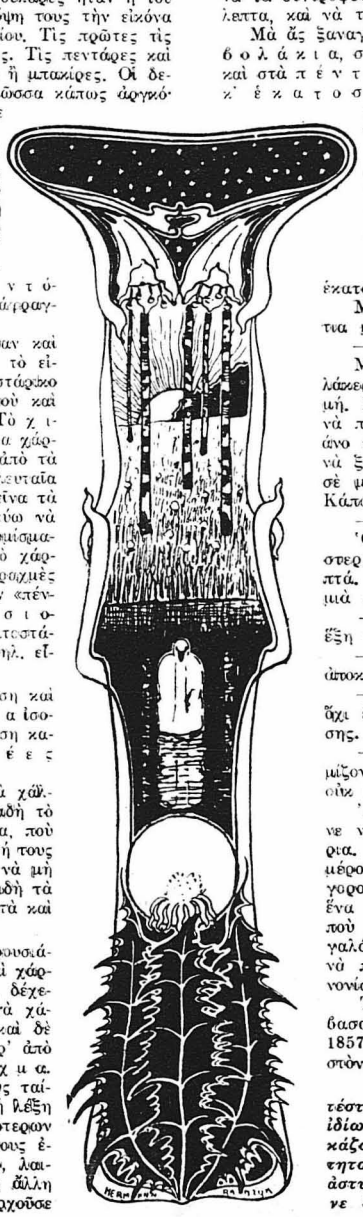

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΕΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κουτσομπολιὸ)

Σκίτσο τοῦ γνωστοῦ γάλλου σκηνοθέτου Ζὰκ ντὲ Μπαροντσέλλι, ἀπὸ τὸν Ἔξ.

—Ἡ γερμανικὴ ἐφημερὶς «Ὁ Γερμανὸς» ἀπηύθυνε τελευταία τὴν ἑξῆς ἐρώτησι στοὺς ἀναγνώστας της : «*Ποία εἶνε ἡ ταινία, ποὺ ἔκαμε τὴν μεγαλείτερη ἐντύπωσι τὸ 1932*» ; Ἀπὸ τὶς πολυάριθμες ἀπαντήσεις παραθέτουμε μερικές, ποὺ τὶς ἔδωσαν γνωστότατες προσωπικότητες :

—Στὸ Μουσσολίνι ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωσι ἡ ταινία : «Ὁ Γαλάζιος Στόλος». Στὸν Ἀντρὲ Μωρουά : «Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς». Στὸν Πὼλ Μοράν : «Παρθένες μὲ στολή». Στὸν Ὀσκὰρ Στράους : «Παπρικά». Στὸν Ζερὸμ Κέρμ : «Παρθένες μὲ στολή». Στὴν Ἄστα Νιέλσεν : «Δική μας ἡ ἐλευθερία». Στὴν Καρλόττα Ἄντερ : «Ἡ Ξανθὴ Ἀφροδίτη». Στὴν Καμίλλη Χόρν : «Παρθένες μὲ στολή». Στὴν Ἀναμπέλλα : «Κοκκινοτρίχης». Στὴ Μαρὶ Γιφρού : «Παρθένες μὲ στολή». Στὴ Ζαννέττ Μὰκ Ντόναλντ : «Ἐδρατέτευσα ἀπὸ τὰ κάτεργα». Στὸν Κόραντ Φάϊτ : «Μελό». Στὸν Πάουλ Βέγκενερ : «Τὸ συνέδριο χορεύει». Στὸν Γουσταῦο Φραῦλιχ : «Παρθένες μὲ στολή». Στὸν Ραμὶ : «Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς». Στὸν Ἀλμπὲρ Πρεζὰν : «Κοκκινοτρίχης». Στὸν Μπουμπούλ : «Ὁ Σημαδεμένος». Στὸν Ἔρνστ Λοῦμπιτς : «Δική μας ἡ ἐλευθερία». Στὸν Βίκτορα Σγαϊστρομ : «Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς». Στὸν Ἀλβέρτο Καβαλκάντι : «Ἀγάπησέ με ἀπόψε». Στὸν Κάρλ Ντρέγερ : «Ἡ Ξανθὴ Ἀφροδίτη». Στὸν Λόυϊς Μάϊλστον : «Παρθένες μὲ στολή». Στὸν Ἀλέξανδρο Ἀρνού : «Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς». Στὸν Οὐίλλιαμ Χάρντ : «Ἐδρατέτευσα ἀπὸ τὰ κάτεργα». Καὶ μόνον ὁ Μένκεν ἀπάντησε : «Δὲν εἶδα κανένα ἀξιόλογο φίλμ τὸ 1932»!

—Καθὼς φαίνεται δηλαδή, δύο κυρίως φίλμ, γερμανικὰ ἀμφότερα, «Παρθένες μὲ στολὴ» καὶ «Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς», συγκεντρώνουν τὴ γενικὴ προτίμησι.

—Τὸ «Μπὶγκ Χάουζ», τὸ ὡραῖο φίλμ τοῦ Παύλου Φέγιος, ἀταγορεύθηκε στὴν Οὐγγαρία ἐπὶ δύο χρόνια, ἐξ αἰτίας τῆς «ἐπαναστατικῆς» του τάσεως.

—Ἡ ἀταγόρευσις ὅμως αὐτὴ δὲν κράτησε οὔτε δυὸ μῆνες. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἡ οὐγγρικὴ λογοκρισία ἐπέτρεψε τὴν προβολὴ τῆς ταινίας αὐτῆς καὶ ἔτσι ἡ γερμανικὴ βερσιόν της, μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Ὡραῖος Διάβολος», προεβλήθη στὴ Βουδαπέστη μὲ τὸν Χάϊνριχ Γκέοργκε, τὴ Ντίτα Πάρλο καὶ τὸν Γουσταῦο Ντίεσσλ.

* * *

—Τὰ 22 ο/ο ἀπὸ τὰ βιβλία ποὺ βγῆκαν στὴ Γερμανία τὸ 1932 (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν) εἶχαν ἄμεση ἢ ἔμμεση σχέσι μὲ τὸν κινηματογράφο.

—Τὰ 15 ο/ο δὲ τῶν 22 ο/ο αὐτῶν ἦσαν ἀφιερωμένα στὶς βεντέττες.

* * *

—Στὴν Αὐστρία, ἀκόμα καὶ σήμερα, ὑπάρχουν κορίτσια, ποὺ γράφουν ἐρωτικὰ γράμματα στὸ... Βαλεντίνο.

—Ἕνα μεγάλο μάλιστα θεατρικὸ καὶ κινηματογραφικὸ περιοδικὸ τῆς Βιέννης ἔλαβε πρὶν ἀπὸ 10 μέρες ἕνα γράμμα ἀπὸ δύο ἀδελφές, ἡ ὁποῖες ρωτοῦσαν ἂν εἶν' ἀλήθεια, ὅτι ὁ Βαλεντίνο ἔχει πεθάνει ἢ μήπως ἔχει ἀπαχθεῖ ἀπὸ καμμιὰ γυναῖκα καὶ ἂν ὑπάρχει κανένας τρόπος νὰ τοῦ γνωστοποιήσουν τὰ αἰσθήματά τους!

* * *

—Στὴ Ρουμανία, παρὰ τὴν πτῶσι τῶν τιμῶν καὶ μολονότι μπορεῖ κανεὶς ν' ἀγοράζῃ μηνιαῖα εἰσιτήρια (συνδρομὲς) γιὰ τοὺς κινηματογράφους, οἱ τελευταῖοι δὲν πᾶνε καθόλου καλά.

—Ἔτσι ὑπάρχουν στὴ Ρουμανία πόλεις μὲ 100.000 κατοίκους, ποὺ ἔχουν μόνον ἕνα κινηματογράφο, κ' αὐτὸς κινδυνεύει νὰ κλείσῃ ἐλλείψει θεατῶν!

* * *

—Ὁ γάλλος σκηνοθέτης Ἐδμόνδος Γκρεβίλλ κατέρριψε τὸ ρεκὸρ ταχύτητος στὸ γύρισμα τῶν ταινιῶν. Γύρισε σὲ 7 μέρες τὴν ταινία «Τρίγωνο Φωτιᾶς» στὸ Βερολίνο (2.200 μέτρα), καὶ σὲ 5 μέρες τὴν ταινία «Ἕνας Ἄνδρας» 1.200 μέτρων.

—Κατὰ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας αὐτῆς ὁ σκηνοθέτης ἐχρησιμοποίησε ἕναν πάθηκο, ἕναν παταγάλο, δυὸ γάτες καὶ τρεῖς σκύλους.

—Ὅταν ὅμως τελείωσε ἡ ταινία, τα ζῶα αὐτὰ εἶχαν συνηθίσει τόσο πολὺ στὸ στούντιο, ὥστε μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελαν νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν.

* * *

—Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἡ κακὲς γλῶσσες τοῦ Χόλλυγουντ ἔλεγαν ὅτι ἡ δύο ἀδελφὲς καὶ διάσημες βεντέττες Κώνσταντς καὶ Τζώαν Μπέννετ, δὲν βρισκόντουσαν σὲ πολὺ τριψερὲς σχέσεις μεταξύ τους.

—Ἡ δύο ἀδελφὲς δεεμαρτύροντο γιὰ τὴν κακογλωσσιὰ αὐτή, ἀλλὰ πολὺ λίγοι τὶς πίστευαν.

—Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι ἡ Κόννι—ὅπως εἶνε γνωστὴ στοὺς κινηματογραφικοὺς κύκλους ἡ Κώνσταντς—καὶ ἡ Τζώαν ἀλληλοβοηθοῦνται, ἀλληλογραφοῦν τακτικὰ ὅταν ταξειδεύουν, ὅτι εἶνε γειτόνισσες στὸ Χόλλυγουντ καὶ μεγαλώνουν τὰ παιδιά τους σὰν ἀδέλφια, εἶνε ἀρκετὸ γιὰ νὰ διαψεύσῃ κάθε κακογλωσσιά.

* * *

—Ὁ περίφημος κάοῦ—ὑπόῦ τοῦ κινηματογράφου Χοὺτ Γκίμπσον ἔπεσε τελευταίως θῦμα ἑνὸς κακοῦ ἀστείου.

—Ἡ γυναῖκα του, ἡ νεαρὰ καὶ χαριτωμένη Σάλλυ Ἤλερς, εἶχε ἀρρωστήσει καὶ ἦταν στὸ κρεββάτι ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸ καὶ ἀκίνδυνο κρυολόγημα.

—Ἔξαφνα κατέφθασαν μιὰ μέρα στὸ σπίτι τοῦ Γκίμπσον ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον ἑφτὰ γιατροί, οἱ ὁποῖοι ἐξήγησαν ὅτι εἶχαν κληθεῖ ἐπειγόντως τηλεφωνικῶς. Ἐπρόκειτο φυσικὰ περὶ φάρσας.

—Μάλις ὅμως ἔφυγε κι' ὁ τελευταῖος γιατρός, ὁ Γκίμπσον εἶδε νὰ σταματᾶ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του ἕνα νοσοκομειακὸ αὐτοκίνητο.

—Μᾶς ἐκάλεσαν νὰρθοῦμε ἐπειγόντως νὰ πάρουμε ἕνα ἄρρωστο γιὰ τὸ νοσοκομεῖο, εἶπεν ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου κι' ὁ νοσοκόμος ποὺ ἐπέβαινε αὐτοῦ.

—Ὁ σύζυγος τῆς Σάλλυ βρῆκε τότε ὅτι τὸ ἀστεῖο περνοῦσε ὅσως τὰ ὅρια, ἀλλ' ἀφοῦ ἡ γυναῖκα του ἦταν πειὰ ἐκτὸς κινδύνου, γέλασε πρῶτος αὐτὸς γιὰ τὴ φάρσα.

* * *

—Ἡ Πέγκυ Χόπκινς Τζοῦς, ἡ ὡραία ἀμερικανὶς ποὺ εἶνε γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα «Ἡ βασίλισσα τοῦ διαζυγίου», καὶ ἡ ὁποία παντρεύεται καὶ χωρίζει δύο φορὲς τὸ χρόνο, θὰ παίξῃ στὸν κινηματογράφο.

* * *

—Πέρισι οἱ ἀμερικανοὶ σκηνοθέτες εἶχαν ἀνακαλύψει μιὰ νέα βεντέττα, ἄγνωστη ὥς τότε, ἡ ὁποία ἔπαιζε ἕνα ρολάκο στὴν ταινία «Ἐμπνεύσεις», πέφτοντας ἀπὸ ἕνα παράθυρο. Τῆς ἔδωσαν λοιπὸν ἕναν πρῶτο ρόλο καὶ τώρα ἡ Κάρεν Μόρλεϋ—γιατί περὶ αὐτῆς πρόκειται—εἶνε ἀνατέλλων ἀστήρ.

—Σ' ἕνα χρόνο μέσα ἔπαιξε σὲ 10 ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πιὸ πολλὲς εἶνε πρωτοποριακές. Ἡ Κάρεν Μόρλεϋ παντρεύεται αὐτὲς τὶς μέρες τὸ νεαρὸ Οὐγγρο σκηνοθέτη Κάρολο Βιντόρ.

* * *

—Ἡ Τιλλούλα Μπάνκχαντ, ἡ ἀγγλοαμερικανὶς βεντέττα, ποὺ ἔχει στὸ ἐνεργητικό της τὰ περισσότερα καὶ συνταραχτικώτερα ἐρωτικὰ σκάνδαλα, ἐγκατέλειψε τὸ Χόλλυγουντ καὶ βρίσκεται τώρα στὴ Νέα Ὑόρκη, ὅπου θὰ παίξῃ στὸ θέατρο.

—Στὸ Χόλλυγουντ θὰ ἐπιστρέψῃ τὸ Φεβρουάριο, γιὰ νὰ γυρίσῃ διάφορες νέες ταινίες.

Ἕνα χαριτωμένο σκίτσο τῆς διασήμου ἰταλίδος βεντέττας Κάρμεν Μπόνι, ἀπὸ τὸν Παβίλ.

Ἕνα χαρακτηριστικὸ σκίτσο τῆς μεγάλης ἀμερικανίδος βεντέττας Δουΐζας Μπρούξ, ἀπὸ τὸν Ἔξ.

ἀρτοπῶλαι μὲ ὑπερβολικὴν των ζημίαν, διὰ νὰ μὴ ἀφίνωσιν τοὺς πολίτας ἄνευ ἄρτου καὶ διὰ ν' ἀποφεύγωσι τὰς φιλονεικίας καὶ βλασφημίας αὐτῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, μὴ λαβούσης μέτρον πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου. Παρακαλεῖται λοιπὸν ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ φροντίσῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον περὶ τῆς τυπώσεως τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων, πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρεσκειῶν ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων καὶ πολιτῶν».

Καθὼς φαίνεται κι' ὅταν βάση τῆς συναλλαγῆς γιὰ τοὺς Ἕλληνες ἦταν τὸ μονάλεφτο, κι' ὅταν ἦταν τὸ νικέλινο πεντάλεπτο κι' ὅταν ἦταν τὸ χάρτινο πενηντάλεπτο κι' ὅταν ἔφτασε στὴ χωρὶς καμμὰν πραγματικὴν ἀξία σημερινὴ δραχμή, ἡ στενότης τοῦ χρήματος ἦταν ἡ συνηθισμένη ἱερωστια τῆς ἑλληνικῆς ἀγορᾶς.

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ